

בהמה המקשה פרק רביעי חולין

עג.

עין משפט
נר מצוה

מה א מיי פ"ג מהל'
מקואות הל' כה
[טו"ש] ע"י סומן רב
עקיף טו:
בו ב מיי פ"ג מהל'
טומאת אובלין הלכה
ד:

בו ג מיי פ"ג מהלכות
אבות הטומאה הלכה
ח:

שיטה מקובצת

א' כלומר דין הוא
שמהנהו מפני שהיא
גופה: ב' ואין שחיטתו
מועלת לו והריא הבמה
מגע נבלה ומשום וכו' כך
מצינו בגמ' ובמ"ש כתי'
מצינו בגמ' ובמ"ש כתי'
א' ויש לפרש דאע"פ
ההוא: ב' תימה דלא משני
הכי בהעור והרוטב. ג' כי
ע"י חוט' מנחות דף כ"ד
ע"ב: ד' ואח"כ החבו
טמא דפריך טומאת כז"ל:

רבינו גרשום

דתיב ידות הכלים שהן
ארכות. וטמאין: אפי'
כתי' רבנן חבורי אובלין
כתי' כלומר דמי האבר
כמי שנגע לטובי: בשלמא
לעולא היינו דקתני חתכה.
בשלמא לעולא דלא (מלקי
חיבורי) [אמרין דחיבורי]
אובלין כמן (דלא מפרתה)
[דמפרתה] דמי היינו דקתני
שחט את אמן ואח"כ
חתכה דמפיקרא לאו
הבשר דלא מטמא מחיים
דמיפרי דמו. ודמי בחתוך
מאי ואח"כ חתכה והא
מפיקרא בחתוך דמי:
אידי דתנא רישא חתכה
ואח"כ שחט את אמן
ורקא חתכה משיה טהור
הבשר דלא מטמא מחיים
תנא סיפא נמי חתכה
ולעולם אפי' דלא חתכה
כמאן דחתוך דמי: ואת
האבר המדולדל כלומר
שחתך ממנה אבר ומעורה
במקצת השחט הבמה
מטהר את האבר עמה:
ונטהר את העובר. אבר של
עובר: כמחלוקת בעוברין.
כמחלוקת ר"מ ורבנן
שחט את אמן ואח"כ
חתכה הבשר מגע נבלה
דשחיטה עושה ניפול ואין
כרללו השחיטה עמה ורבנן
סברי אין שחיטה עושה
ניפול וכרללו השחיטה
עמה ואין נבלה אלא
טרפה שחוטת והבשר
שנוגע באבר מגע טרפה
שחוטת ואין מטמא אלא
במוקדשין: כך מחלוקת
באיברין אבר של בהמה
המדולדל ר"מ סבר
אין כרללו שחיטה עמה
והיו נבלה ורבנן סברי
כרללו שחיט' ולא היו
נבלה אלא חטוב טרפה
שחוטת: אבל באבר
דבהמה דברי הכל שחיטה
עושה ניפול. ואין כרללו
שחיטה עמה והיו נבלה:
הדא אית ליה תקנתא.
האבר כשחוטתו למעי
האבר קודם שחיטה אבל
אבר המדולדל בהמה
לית ליה תקנתא בחזרה:

טומאת צית הסתרים היא ומה צדק הא בשעת פרישתה מקבלת
טומאה ולא מיתוקמה ציטתו ככל כמו שהרי נריך לקלוף הבשר שחטוך
מעל העצם עד לפרק וי"ל דמיירי גנון שחוטך צדין רחבה
שמפסקת הסכין צד מה שחטוך למה שצניס ואין נוגע זה צד
ששעת חמיכה וכן היהא דהעור
והרוטב (לקמן דף קמ"ב): צעי לאוקומי
אפי' צדין רחבה ואם תאמר אמאי לא
מקשה הכא לעולא כמו שמקשה
לשמואל צברייתו (דף טו): דלמנר הא
דמין צפ"ק דמ' מכשירין (שמה ה)
המוסק את הכרישין מים שחטוך
אינן צדי יותן והיהא מהן הרי הן צדי
יותן אמר שמואל וכרישין עצמן
הוכשרו מ"ט ששעת פרישתן מן
הכשירוס ופריך עלה ממתיב להסם
דקמי ערצ פסק הולך אלל רופא
וחותך אצב המדולדל צו עד שיניח
כשערה ותוחצו צסירא ונמשך ממנו
והלה עושה פסחו והרופא עושה
פסחו ואי ששעת פרישתן הוכשרו הכל
נמי ששעת פרישתן מן האצב ליטמא
לאדם ומשני צצמין צכל כמו והשתא
טפי הוה ליה לאקשיי הכל לעולא
מטומאה אטומאה ממנה דפריך התם
מטומאה האכשר ויש ג' לומר דאע"פ
דהכל לא מצי למיפריך מהתם דלא דמי
דהכל אפילו נתון צכל כמו מקבלות
טומאה ששעת פרישתן עד שלא
הוצדל לגמרי נוגע קצת צצציו אצל
התם גצי אצב מן החי כל זמן שלא
הוצדל לגמרי לא מטמא ואין לחוש
אנגיעה קודם ששחטו לגמרי אצל
לשמואל פריך שפיר דמיירי צצמין
שנפלו על הכרישין שלא לרצון ולכך
מ' מוסק ומים הנצדלים ממנה לגמרי
הס לרצון וכי הדרי ונגיעי צבריין
מכשירין אפי' ג' דלא ניחא ליה כדמין
(מכשירין פ"א מ"א) כל משקה שאין
צחילתו לרצון וסופו לרצון הרי הוא
צצמי יותן דומיא להוא דרופא לגמרי
וא"ת דלמנין צהעור והרוטב (לקמן
דף קמ"ב). טלית שהתחיל לקורעה כיון
שנקרע רובה שזו אינו צצור וטהורה
משמע טהורה לגמרי וכן משמע צפ'
דס חטאת (וצמ"ד דף קמ"ב): דמייתי לה
אצגד שינא חוץ לקלעים ונעמא קורעו
ומכניסו ומכנסו צצמין קדוש ואם
נשאר עליו שום טומאה היאך מכניסו
והא אצתי טמא הוא והשתא אמאי
אינה טמאה מגע מדרס כי הכא
וצקונטרס מירץ שס' הדיכא דאינא
עליו שמי טומאות מדרס ומגע הזו
אהני חלוקה למדרס דמו לא חויא ליה
בשלמא

כחוסך דמי. והרי נוגעין זה צזה: עד מקום מדה. שהוא עמיד
לקיים ומה שעמיד לקוף אין נריך צצילה דקלוף דמי: חבורי אובלין.
שהן רכינ אינו חשיב צצור וכמאן דמיפרי דמו. ודלמנין צעלמא
(פסחים דף פה). לרבינא חבורי אובלין כמאן דמיפרי דמו מהכא
נפקא: בשלמא לעולא. דלמנר טעמא
משום פרישה הוא: היינו דקסי. מתני'
חתכו דאי לא חתכו אין טמא משום
דמגע סתרים הוא: אידי דתנא
רישא חסכו. ואחר כך שחט את אמו
הבשר טהור דדוקא חתכו קודם
שחיטה דמשעה ששחטה ונרליית
לנומאת אובלין לא נגע הא לא חתכו
טמא: תנא סיפא חסכו. וצלא חתכו
נמי טמא העובר: מי טעמיה. דקתני
צה תורת מגע: טעמיה צמוקדשין.
מרבנן: אמרו לו הרבה מצלע כו'.
לקמיה מפרש מאי קא מהדרי ליה:
ואם האצב המדולדל צה. צסום צצמה
שחתך ממנה אבר ומעורה ותלוי צצמקת
דלמנר' צהעור והרוטב (לקמן דף קמ"ב):
האצב המדולדל צצמה ונשחטה
טעמיה טומאת אובלין ולא טומאת
נבלות מדקתני הוכשרו צצמיה ואי
נבלה מאי הכשר איכא למימר ואפי'
שסורין צצילה דקתני לקמן [ע"ג]
ששחטתן להביא האצב והבשר
המדולדלים: דבר שגופה. כלומר דין
הוא שחטתהו אפי' הוה צמחוקת.
צצבר דעוברין: כך מחלוקת צצבר.
המדולדל צצמה לערצי מאיר אין
שחיטתו מטהרתו ולרצון שחיטתו
מטהרתו: עושה ניפול. ששעת שחיטה
הרי הוא כפול ממנה ואין שחיטתו
מועלת לו. ומשום לישנא דקרא
דילפנין לקמין מיתה עושה ניפול נקט
לה: ניפול. גמר נפילה: אינא
דרינן. דצצבר דעובר מטהרי וצצבר
המדולדל צה ממטמאין: חבורי. כדלמנר
ר' יוחנן צציי פירקין (לעיל דף קמ"ב):
אצב עצמו מותר צצילה אס החזיר:
צלמא

מאי